

MURAKÖZ

(MEDJIMURJE)

helyi érdekű vegyes tartalmu lap.

A „MURAKÖZ“
megjelenik havonként 3-szor:
1-én, 10-én és 20-án.
Előfizetési árak:
egész évre 3 frt. — kr.
fél évre 1 frt. 50 kr.
negyedévre — lrt. 75 kr.

A lap szellemi részét
illető közlemények a
„MURAKÖZ“
szerkesztőségéhez küldendők
Csáktornyára.

Kiadóhivatal:
FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedése Csáktornyán.

(† 1664. november 18.)

Tövist babérfa ága nem terem!
Dicső előd nem hagyhat korcsokat.
A tiszta tűz, a régi érzelem
Szikrát utód szívébe osztogat.
Hol lángra gyúl a honfi-szerelmem.
S felépit szétszórta, ősi ormokat.
Hogy majd, ha ellen dül e szent hazán:
Mártyrhalált szenvedjen szirtfokán!

Szigetnek hőse ily nemes virág!
S ez ősvirágnak s a rója lett dísz.
Csodálja ég, bámul a világ:
„Feltámadott Szigetnek Zrínyije!“
... Más Zrínyi ő! de zeng azért imát.
Hogy őseé nem csüggedő szíve!
Hogy védni ő is úgy tudá honát:
Miként előde vára dőlt falát! ...

E tájon élt Zrínyink, e táj vala
Vitézi harcok tágas színhelye.
Itt virradott fel élte hajnala,
Csáktornyáról áradt szét hirméve,
Hősi szíve e téren hervada ...
Sírátja még Kursancnak erdeje!
Hű lelke itt örült vagy ölte gyászt.
Itt írta meg a híres „Zrínyiaszt.“

Itt látta ő, a zsenge ifju már,
Hős apja, Györgynek viadalait;

Ki, amidőn betör pogány tatár
E honba és felgyújtja falvait:
Torolni vissza bős csatára száll!
S vagdalva a töröknek csontjait,
Győzelmi tort ül hősi tábora.
S zenéjük ott a mormogó Mura.
Itt nyerte ékes cserlombcimerét
Csaták hevében bátor dalia!
Itt érte a kitüntetés nevét:
Kezében országunknak zászlaja!
S míg róna, bérc harsogja szerteszét:
„Ő most pogányok véres ostroma!“
Addig szerencse, hír feléje int,
S felrakja őrtornyát, kevély Zerint!
S miként az égnek csattogó tüze,
De szinte nyájas napsugára van:
Ugy Zrínyi Miklós lángra gyúlt szíve,
Vagy volt haraggal telve lázasan,
Mely, hogyha bömbölt rá veszély dühe,
Mint szélvihar zúgott irgalmatlan:
Vagy Múza-szellem hogyha ráhajolt:
Szívében csalogánymadár dalolt.

S dalolt akként, mint honfisziv dalol!
S ránk hagyta osztályrésztül mind, amit
Kicsalt szívének dús világából,
Szűz énekére nyitva ajkait:
„Tekints az égre, s nem csalatkozzol!
Az Úr mutatja ott malasztjait!“
S kibírja elfeledni hő szavát:
„Tiszteld, becsüld Istent, királyt, hazát!“

S nagy époszunk, becses a ándoka,
Ereklyeként mit féltve őrizünk:
Honszerelmének büszke temploma!
Letérdepel előtte nemzetünk;
Mert szent szabadság benne áldozta!
S ha búhaj ér vessük reá szemünk
És kintiainknak árja elapad,
Mert írva ott: „Magyar, magyar maradj!“

„Bölcs férfiúnak példaképe volt.“
- Így jegyzé történetnek tolla fel
„A kor kegyetlenségével dacolt.“
- Gyűlöletet nem ismer ily kebel.
Testvéreül ő milliót csatolt
Lelkére édes szókkal és mivel
Próféta ihletében néz reánk:
Viszályt kerülve boldog lesz hazánk!

Mért kelle néki sirba szállni, mért?
Nézd, ime már lehullt a szép virág
És vett magára sárga lombfüzért
Sohajtozó erdőnkben a faág!
... Erdők? ... ne ismernők csak bár e tért
Hol vadkan ily időben vert tanyát;
Hol Zrínyi teste holtan elterült ...
... Kétszázhusz év! ... mily gyorsan elrepült!

Hadúr siratta drága nemzetét
És csendes sirjaikban ősapák
Fohászkoznak — elvevén az ég! ...
Mert megteremtő Istenünk nem ad
Többé minékünk oly nemes vitézt,
Ki ő vagy balszerencse közt honát
Szeresse úgy, miként szerette ő:
Dicső apák fia, légy oly dicső!

Itt áll sudár fák gyászos árnya közt
Könyvzatott emlékhely oszlopa;
Jelentve, hogy Zrínyink elköltözött,
A mennybe fel, hol Isten zsámolya
Előtt aranypalástba öltözött,
S nem tér közénk már vissza, nem, soha!
... De míg szívünk dobog, szeret, remél:
A halhatatlan itt is mindig él! —

BÁLINTFFY BÁLINT.

A „Muraköz“ tárcája.

Őszi tárcza.

(Rajz)

Írta: Horváth Gyula.

Mi szép, mi megható ősszel a természet! Mi szép a kelő nap sugáritól a réteket behálózó pók-háló, mely az éj könyei: a harmatcseppek mint megannyi gyémántszemcskék csillognak; mily meghatóan rezg át szívkön az itt telelő madárvilág bús éneke. Ki hinné, hogy e kedves hangok szívből szólnak? Ki hinné, hogy a kis énekesek a haldokló természet fájdalmát kesergik el? ... mikor oly szép minden.

Az ember önfeledten kérde magától: vajjon mivé leszünk? s erre megadja a feleletet a fákról elsárgultan lepergő falevél, mely a dértől elhervasztva, susogva válik meg ágától, s mint pehely simul a sziklatörmelék közé, vagy a halk fuvalom által tovalebbentve a puha, nedves moh szálai közt akad meg, mintha azt mondaná: haldoklik a természet. ...

Nem történik e megsokszor, midőn a természet haldoklik, születik a szerelem; midőn a természet vad virága elhervad, kinyílik a szív bimbója: a szerelem; midőn a madárkák fájó „Isten hozzád“-ja elhangzik, örömtől repdeső szívvél száll a szíve egy kis madár, az az édes, fájó szerelem. ...

Egyike volt a legszebb őszi reggeleknek. A nap felkelésben volt már, véres arca az ég karimájáról nézett szét pályautján, melyen fél órával előbb valóságos csillagtenger ragyogott. Bágyadt sugarai keresztül törtek a felszálló, sűrű őszi ködön. meg-aranyozván a fák még meglevő lombjait; az erdőben még titokzatos félhomály derengett, de fő-

lötte a búcsúzásra összegyűlt madárkák már énekeltek. Oly reggel volt ez, mit a költők és festők csak művészi mámorokban képesek teremteni. Elragadó, isteni, melyet a fenségesség által elbűvölt szív tudna csak kifejezni, de azt tollal ecsetelni sikertelen törekvés lenne. Az ember néz és nem lát; hallgat és nem hall; figyel és nem ért. Lelke ihletetlen száll fel a felhők fölé azon lényes hazába, hol a mindent intező lakik: az Isten. S midőn a lázas képzeletszulte álomból felébred, gyarlóságát belátva, így kiált fel: „Nyomorult főreg vagyok!“

A gondolat hasonló stadiumában látszik lenni azon fiatal ember is, kit egy eltévedt napsugár a C. falu déli részén fekvő kis erdőcske szélén, egy fatörzsön ülve látnunk enged. 25—26 évesnek látszik. Arca halvány, s rajta egy szenvedő lélek tükröződik vissza. Szabályos orra alatt kis fekete bajusz büszkélkedik. Ugy látszik, mintha álmodnék. Nyitott szemei az ég kék azurján nyugosznak mereven, mintha tán azontul valakivel szellembeszédet folytatna. Előtte pár lépésnyire egy kis patakocskacsacsogó habjai szaladnak, melyen keresztül egy kis hid képezi folytatását a C-ből jövő keskeny utnak, mely két oldalról jegenyefákkal van szegélyezve.

Ifjunk nem törődik a patak csacsogó habjai val, nem a gyönyörű reggellel, márványarca az égre van fagyva. Lelken nagyon messze járhat, mert másképp, csak észrevette volna azt a kedves kis angyalkát, aki oly hegyesen szökött át a patakon, s feléje tartott. Ő erről mit sem tudott, s csak midőn a leányka picit kezeit vállára téve, édes, csengő hangon „Jó reggelt“ kívánt, ébredt fel a varázs álomból.

Jó reggelt édes Lenkém! Tán nem fog reám haragudni, ha most először így nevezem. Engedje kérem, hogy így szólithassam; hisz az utolsó, a legutolsó órát mára tűzi ki a végzet, melyben válnunk kell egymástól. Régóta várok már ke-

gyedre, mert szó nélkül nem akartam megválni, de azért is, hogy tegnap tett ígéretemet teljesísem, t. i. hogy szomorú élettörténetemmel megismertessem. Kis szünet után így folytatá, miközben sétálva haladtak az erdőcskén keresztül vezető uton.

Bizony szomorú az én életem, csak azt csudálom, hogy még élek. El sem képzelek édes Lenkém, mily jól esik az nekem, ha talállok egy rokon szívre kinek bajaimat elmondhatom, s aki részvételt függ egy szerencsétlen fiatal ember sorsán. De iparkodom rövid lenni. Szülőimmet, születésemet s a mindenkinék oly kedves gyermekkori emlékeket fátyol fedi. Olyan vagyok, mint ki hosszú álomból ébred fel, s egyszerre pezsgő életet lát maga körül. Gyermekéveim az álom kódében vannak elmosódva Midőn eszemmel élni kezdtem, állítólagosan nagybátyám házában valék, aki engem neveltetett és tanított. Nagybátyám azon sokak közé tartozott, kiket önző materialistáknak nevez a világ és a társadalom. Elgondolhatja édes, hogy házában nekem is kijutott a „jó nap“ból. Túrtem, s már ily korán bele kellett harapnom a szenvedés tanyar, gyilkos gyümölcsébe. 18—19 éves voltam, midőn a rabszolgához sem méltó bánásmód által elkeseredve, egy nyári nap kora reggelén búcsút vettem nagybátyám házából. Cé nélkül bolyongtam egyik helyről a másikra éhesen, szomjan, tüskétől összetépett rongyokban, míg hosszas hanyattatás után T. városában telepedtem le, egy nyomorult padlás-szobát bérelve magamnak. Mennyit szenvedtem én, édes Istenem! Sötét nyomorúságomban mégis volt egy ragyogó csillag egy leány által viszonzott szerelmem.

Fiatalunk egy percze elhallgatott e pont után, s úgy látszott, mintha önmagával küzdene. Míg végre a csendet a leányka törte meg.

— Hol van hát a leányka? Beszéljen tovább!
— Hol van? szolt oly hangon ifjunk, mintha az nem is kebléből, hanem a sirüregből jőne, messze van tőlem, nagyon messze ... Az a leányka,

Erzsébet napja alkalmából.

Magyarország lakossága forró imát rebegett tegnap a Teremtés Urához egy lényért, egy drága szeretett nőért, a kit mint királynéját tisztelni s a kinek mint királynéjának hódolni van szerencséje. Iránta való tiszteletünk s hódolatunk szívünk legmélyéből fakad, mert az emberi lények legnemessebb, legtisztább érzelmé, mely bennünket egymáshoz kapcsolhat, t. i. a szeretet az, mely betöltötte keblünket. Ó Felsőge a királyné nevenapján.

Igenis ünnep legyen minden magyar polgárnál a királyné nevenapja! Hiszen az egyszerű polgári családban is ünnep a családanya és családanya nevenapja; a gyermek, a ki szüleit szereti, megindult szívvel lép szüleihez és gyermeki szeretetének jeleit adja, midőn kis névnap emlékekkel kedveskedik szülőjének s ha mást nem, legalább kis szíve érzelmét ajánlja fel neki ajándéknak.

Mi, ez ország lakói is egy nagy családot képezünk, melynek feje a király. S ha a király ez ország atyja, akkor a királyné az ország anyja. Ugy-e természetes dolog, hogy minél jobban szereti gyermekeit az anya, annál nagyobb, forróbb szeretettel csüngnek rajta gyermekei. Most kérdelem, volt-e az országnak szeretőbb anyja, mint a mi királynénk?

Érdemeit mind felsorolni, e szerény kis hely, mely rendelkezésünkre áll, nem engedi s feladatunk nem is vállalkozhatnánk. Hiszen ki nem ismerné királynénk Ó Felsőge érdemeit?

Ez volt az a királyi nő, a ki rokonszenvével tüntette ki a magyar nemzetet akkor is, mikor még szomorú napok tették borossá édes hazánk egét. Ó példát adva családjá többi tagjainak, a nemzet iránti rokonszenvet átültette és terjesztette felséges családjában, ő volt a magyar nemzet geniusa, jó szelleme volt ott a politikának számító rideg légkörében. Mikor pedig felvirradt hazánkra a derült, tiszta ég, akkor ő az előbbi rokonszenvet meleg szeretetté fejtette ki s azt mondhatom, hogy nincs királyné, a kit a nép úgy tisztelne és szeretne, mint a hogy tiszteli és szereti a magyar nép az ő fejedelem asszonyát, Erzsébet királynét. Isten éltesse őt!

De ne csak tiszteljük és szeressük őt, hanem vegyünk példát is tőle. Igen is, tisztelt szülők itt a határon, ez alkalommal önkökhöz fordulok és becses figyelmüket keltem fel a királyi család áldásos ténykedésére. Lássák, mint nevelte s

aki egyedül a nagy világon szeretni tudott; az a leányka, aki anyám, üdvöm, mindenem volt. onnan felülről a csillagos menyországból néz e nyomorultra.

— Meghalt? kérdé ijedten Lenke.

Az ifju fejbőlintással felelt, mert a keserves zokogás nem engedé szóhoz jutni. Sirtak mindketten. . .

Majd felszarítván ifjunk a leomló könnyeket, felvéve a beszéd fonálát, s így fejezte be történetét;

— Midőn kedvesemet sirba tették, összetépett reménnyel hagytam el a helyet, hol meggyilkolt boldogságom nyugszik eltemetve:

— Eddig történetem.

A többit ismeri édes Lenkém. A sors midőn ide vetett, találtam egy angyali jó szívre, ki nem fordult el megvetéssel tőlem, hanem baráti szeretetét pazarolta reám.

Majd megfogá a kis leányka kezét, és így szólt:

— Ohnem, nem pazarolta méltatlanra szeretetét. Ezért az Isten fogja majd megáldani, s habár ez órában örök búcsút mondunk is egymásnak, feledni soha se tudom, sőt nevét hűlő ajakammal is áldom.

Kis szünet után így fojytatá, eleresztvén Lenke kezét:

Látja édes Lenkém, odafön azt a nagy márdársereget? Ezek is bucsuznak. Nézze csak, mint bontakozik ki a természet szép ünnepi köntöséből. A hűvös szél letépdeli a fák zöld leveleit, s amelyekkel nem bír, elsárgítja, míg végre önmaguktól hullanak le, egymást üzve, kergette zörögnek tovább, mintha a meghalás előtt elbucsuznának egymástól. Mily alkalmas idő ez a mi bucsuzásunkra is.

A leányka semmit sem szólt. Mély szánalom ragadta meg lelkét, mely már az ébredő szerelem hajnalá volt.

Az erős női lélek küzdött azon édes, forró vágygal, mely azt sugalta, hogy e sorsüzött ifjut karjai közé vegye, s megóvja a fájdalom és szen-

neveltette gyermekeit a királyi pár; magyar nevelésben részesítette őket. Rudolf koronaherceg magyar tanárok előtt tette le vizsgáit, magyar ember adatott oldala mellé, hogy az ország alkotmányát és a magyar nemzet valódi történetét tudja meg és tanulja meg tőle. Sőt Rudolf koronaherceg az ő kis gyermeke mellé magyar nőt adott apóluól, hogy annak első dadogása is édes hazánk nyelvén történjék. Hát még Mária Valeria hercegnő! Ez aztán igazi magyar hercegnő-kisasszony!

Iám, édes muraközi szülők, vegyétek mintaképül őket. A felséges uralkodó ház iránt fejezzék ki tiszteletüket az által, hogy példáját követik és gyermekeiket magyar nevelésben részesítik. Ezzel tartoznak honfitársaiknak s a hazának, melynek alkotmányos törvényei oltalmat és szabadságot nyújtanak valamennyiüknek egyaránt.

V . . . s.

H I R E K.

— A királyné Ó felsége nevenapját Csáktornya közönsége is megünnepelte. A szt. ferenczi-k templomban fényes segédlet mellett isteni tisztelet tartott, melyet a Csáktornyan székelő állami és megyei tisztviselők, a helybeli tanintézetek tanulói tanáraikkal és tanulóikkal megjelentek. A misén a képezdei növendékek négyeskarban énekeltek a helybeli kath. kántor pedig kellemes hangjával elő adott magánénekekkel gyönyörködtette a hívőket.

— A zágrábi bibornokérek Ó Eminentiaja a muraközi tanítók nyugdíj jogosultságát megállapító bizottságha Gadó Mátyás légrádi és Peczek György tükészent-györgyi plébánosokat nevezte ki.

— Légrád városának küldöttségét fogadta f. hó 15-én a ministerelnök. A ministerelnöktől a küldöttség a közlekedésügyi ministeriumhoz hajtattott. A ministerelnöknél mint a belügyministernél egy elszakított városi terület visszacsatolása, a közlekedésügyi ministeriumnál pedig parterösítés és légrádi vasutállomáshoz vezető hajóhid létesítése érdekében kérvényeztek.

— Mezga Márton, a csáktornyai járásbíróság börtönéből megszökött tolvaj ugyancsak garázdálkodik Muraköz felső vidékén. Betöréssel és utonállással tetézi eddigi bűneit. A csendörök fáradsága, akik elfogatására voltak kiküldve, sikertelen maradt. Ujabbban 4 csendör ment ki, akik a stridói csendörökkel összeköttetésben azon működnek, hogy a veszélyes és merész utonállót kézrekerítsék.

— Meghívó. A Csáktornyan székelő Muraközi önszegélyző-egylet szövetkezet t. ez. tagjai f. évi november hó 23 án d. u. 4 órakor Csáktornyan a városi

vedéstől, tán még a büntől is a jövő sötét napjaiban.

Ajkai erősen összeszorultak, s szemeiből vilámszerű sugár lövelt elő, míg végre kimondá a nagy szót:

Maradjon!

Ifjunk tétovázó tekintetet vetett a leányra, mely azt mutatá, hogy nem érti. Mire a leányka ismételve felelé:

Maradjon!

A leányka másodszori felelete válaszára ösztöngé az ifjut.

— Maradnék én édes örömet, de miért? Vagy tán boldogság is várakozik még reám e falucskában? Tudom jól, sem itt, sem másutt, csak egy helyütt, a sirban. Azért ne is marasztaljon édesem, s habár fáj is az elválás, de meg kell lennie. Rohanva futok végig a még előttem elhuzódó rövid életuton, melynek végén egy boldogabb haza várakozik reám.

E perczen tekintete a leánykára esett, kinek szemében könyek csillogtak, keble erősen hullámzott, s töredezett hangon e szavakat suttagá:

— Tehát örökre elhagy?

A tekintet, melyet Lenke e szavak kimondása után ifjunkra, Bélára, kinek nevét most már megmondhatjuk, vetett; a hang, mellyel ez kimondatott, elragadá Bélát. Karjaival hevesen átölelé Lenkét, s ajakára csókot nyomott. Ez volt az első csók, mely a leányka szüzi ajkain ögett. Hosszú csend állott be, csak szívük mely a nagy boldogságban csuda, hogy meg nem szakadt, beszélgetett egymással.

Hogy mit érezhettek, azt csak az tudhatja, aki életében már egyszer szeretett.

Hogy meddig tartották egymást átölelve, azt magam sem tudom. Egyszer csak a sárguló pázsiton ültek egymás mellett, sugva, bugva édesen. Felettük egy vén tölgyfa terjeszté ki száraz galyait, mintegy áldást adva rájuk; míg hulló levelei két egymást igazán szerető lélekről susogtak.

elemi iskola termében tartandó rendkívüli közgyűlésre tisztelettel meghívtnak. Napi rend: A) Az igazgatóság jelentése. B) A felügyelő-bizottság jelentése. C) Határozat a szövetkezet felosztása felett. D) Esetleges indítványok megtétele. Csáktornyan, 1884. november. hó 1-én. Az igazgatóság.

— Fischer Fülöp csáktornyai könyvkereskedésében válogatott magyar és német művekből kölcsönkönyvtárt állított fel, melyet ajánlunk az olvasni szerető közönség figyelmébe!

— Letenyei murai híd készen van f. hó 23. ünnepélyesen fel lesz szentelve, mely alkalommal fényes ebéd tartatik.

Irodalom.

— Apolló, ezimen értékes zenemű folyóirat jelenik meg Nagy-Szombathban. Már több szám jelent meg belőle. Volt alkalmunk a számokat átnézni. Szívesen íránk az egyes számokban megjelent zongoradarabokról hosszabb kritikát, hogy azok jóságát kiintethessük, azonban a rendelkezésünkre álló évés hely csak arra utal bennünket, hogy nagyon melegen ajánljuk a zongorázók figyelmébe a változatos tartalommal (salon, táncz, magyar népdal, sat. műfajokkal) ügyesen szerkesztett egyetlen magyar zenemű folyóiratot. Előfizetési ára egy évre 6 frt.

— A Magyar Pénzügy ezimen közgazdasági, pénz, ipar, kereskedelmi, biztosítási és közlekedési ügyi hetilap jelenik meg. (Budapest V. Bálvány utca 11.) Kormos Alfred szerkesztése alatt minden csütörtökön. E lap különös tekintettel van a vidéki pénzügyi intézetek és iparvállalatok érdekeire. Eppen ezért melegen ajánljuk az érdekelte közönség figyelmébe! A Magyar Pénzügy Általános sorsolási értesítő melléklettel jelenik meg A legutóbbi (november 13-i, 46. szám IV. évfolyam) a következő tartalommal jelent meg: Az amerikai elnökválasztás befolyása Európára A pénz és értékpiacon. Az angol pénzügyi jelentőségének csökkenése. Vámemelések Német és Franciaországban, Németországól Romániáig, A check szabályozásáról. A vasnak megvédése rozsdá ellen Különfélék. — A Magyar Pénzügy előfizetési ára egy évre 10 frt.

— „Kis világ, legujabb Fiaci könyve“ ezimen Eötvös Károly Lajos ír egy kötetet a gyermek sereg számára. A bölcsődalról az iskolai indulóig, az apró játéktól a komoly munkáig: a mi csak hat a gyermek szívére és lelkére, kedélyére és jellemére, vidulására és munkásságára, a családi kör egész kis világa visszhangot nyer e műben, melynek beosztása is követi a gyermekek kis világának folyását. A főbb részek ezek lesznek benne: Mesék. Nyelvdzö verské. Közmondások. A gyermekszobában. Beteggyógyászkánál. Kis számoló Fröbel-foglalkozások. A szabadban. Kis utazók. Játékok Kis köszöntő. Dalok Imák. A szöveget Gyulai László és Taki Antal 50 eredeti rajza fogja díszíteni. A könyv ára füzve 50 krajczár. Ajánljuk a december hóban megjelenő művet a szülők, iskolai hatóságok és minden gyermekbarát szíves figyelmébe!

Megjelent a „Gondúzó“ 9. száma a következő változatos tartalommal: Székely támad: Székely bánja. történet regény P. Szathmáry Károlytól folytatás; Izsák, regény, írta Kazár Emil folytatás; — Tünődés Benedek Aladártól; — A club, regényes korrajz, írta Mikszáth Kálmán folytatás; Palkó vitéz, regény, írta Margittai Dezsol folytatás; A paraszt gróf fia társadalmi regény Sziklay Jánostól folytatás; Rontó Pál, verses regény írta gróf Gvadányi József 1793-ban folytatás; Ki lesz az örökös? Hartmann-Pflon-regénye magyarosította Mártonffy Frigyes folytatás; Öszü nap-sugár, karcolat Vészy Ödöntől; A boríték tartalma: Ház és tűzhely; Hideg csokoládé 6 személyre; borsó bab és lencse; hajfnyesítő; hideg mustár mártás; — Kertészet. December havi teendők a konyhakertben. — Vegyések. Egy vidéki laphan; Egyenesen. Egy képzőlődő ember. Egy élees ember, Nem értjük. Az egyetemen. Ki a becsületesebb. Jól megfelelt. Egy ur elküldi inasát. Könyvtársaság. — Talányok; talányfejtők; szerkesztői posta. Figyelmeztetjük olvasóinkat a szép kiállítású és kintinően szerkesztett Gondúzó-re, melyből a kiadó szívesen szolgál mutatványszámmal. A Gondúzó megjelen minden vasárnap három sürtien nyomtatott iven félirny; színes borítékkal. Előfizetési ára: egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 15 kr. Kapható minden könyvkereskedésben; az újonnan belépett előfizetők az eddig megjelent 6 számot azonnal megkapják. Az előfizetési pénz Székely Aladár kiadótulajdonoshoz küldendő. Budapest. VII. Dob utca 14.

Szerkesztői izenet.

Tisztelt munkatársainknak. A beküldött dolgozatok közül közölhetőknek a következőket találtuk: A helyzethez fővárosi levél. A rozsmaringok, Czifra Eszter, Zöldkő, A vén huszár, Vidál, Az utolsó Miatyánk, Ósz, A legnagyobb mester, Tiltott paradicsom, Allegoria, Régi barátomhoz, A tanító helyzete Muraközben, Nincs senkinek. A sir felett, Zach Klára, Zenész cigányaink és a magyarosodás, Az utcák befásításáról (átdolgozás), Az egészségtelen lakás (átdolgozás), Szőke lányhoz, Egy álom, Doktor Dubius felfedezése, Népdalok, A mulandóság honában, Sonettek, Pár szó a muraköziek építkezéséről. (átdolgozás), Falinge mléka, Sol, Gnjezda nesmeju se . . . Teškođe átdolgozás.

Nem közölhetők tartalmi vagy alaki hibák miatt, vagy azért, mivel nem lapunk keretébe valók: A fájó dalokból. Addig jár a korszó a kura: Tudod-e te? Búcsu dal, Idyll, Csüggedés, Nemzeti ima, A nyomorultak. Jön az árvíz. Hunyady János, Az erdő titka, Első szerelmem, Kak po svētu, Pesma, Pučka pripovešt, Stovani domorodci!. Znadeš ružo, znadeš. Oh nresečna. O nepripravna.

A többi kéziratról alkalmilag:

FELELŐS SZERKESZTŐ MARGITAI JÓZSEF.

„MEDJMURJE“
izlazi svaki mesec trikrat:
1-ga, 10-ga, 20-ga.
Cena mu je:
Na celo leto 3 frt. — kr.
Na pol leta 1 frt. 50 kr.
Na četvert leta 75 kr.

MEDJMURJE

(MURAKÖZ)

NOVINE ZA MEDJMURSKI PUK

Sva pisma i pošiljke naj
se pošiljaju
„Uredništvu Medjmurja.“

Izdateljstvo:
FISCHEL FILIPOVA
knjižara vu Čakovcu.

Glavne regule, kojih se gospodar mora držati pri odhranjivanju koje god živine.

Domać živine daju človeku osobitu hasen i polešćicu, kak: da u mu na-bolšu hranu i to meso, mleko; materiju za opravu, kožu, dlaku, i obavljaju vnoge posle, koje bi sam moral obavljati.

Zato, budi gospodar, budi tko mu god drago, mora se brižljivo skrbeti za živinu, i to s njom dobro baratati i hraniti ju, a človeku bude stém dragše i povoljnše to obavljati, ar mu e to nanjegu vlastitu hasen.

Koj gospodar ilitko drugi bolje hrani svoje blago, to mu je još vekše hasni; protivno, zločesta i slaba pazka zrokuje veliki kvar.

Potvrđuje se i to. Mnogi gospodar tuži se, da mu se više put dogadja kvar vu pojati, štali; a odkud je to?

Da bi takov sam sebe zapital za zrok nesreće vu pojati, bormeš bi previdel, da si je tomu zlu i nesreći sam kriv; jer ako pustiš dragi prijatelj moj, da marha gladuje, ako ga mercvaris, a k tomu dodaš i one velike posle, koje ti živinče obavljati mora, nemaš reda vu po ati ako marha žedja — e i nije čudo, da je i takovo

Kaj se tiče hrane i barataja domaće marhe, napravo ti budem donesel ove regule:

Da marhi jesti obilnše i kak više moreš, Ako ga hraniš na pol, to kvaruješ, ar živinče počme mršaviti, ginuti, dok čisto odnemogne. Sočna zelena trava po ljetu, a po zimi dobro seno, vse je to krma, od koje daju krave vu obilnosti mléka i napreduju jako; zločestu i pokvarenu krmu naj nigdar dati živini. —

Nahrani i napajaj vsaki den vu stanovito vréme. —

Ako marha gladuje jeden den, a drugi den mu se da i dosta jesti, onda se prenađe i postane nemirno — pokvari se vedom, ar je i jako žedjno.

Slabi gospodari i nemarna družina, koja ili prerano, ili prekesno, vezda premalo, drugi put preveć hrani, najležeše stém pokvari marhu — zato hrani navék jednakom merom — nu né premalo. —

Pri napajanju pazi na posudu, iz koje pije, jeli počem nesmrđi. —

Drži pojatu (štalu) čistu Nastri (nastraji) ter nedopusti, da ti marha leži vu blatu; vljeti osnaži gnoj, ar se drugač more pokvariti zrak; a čisti, frižki zrak je neobhodno potreben v sa komu stvorjenju zato preluftaj višeput pojatu.

Drži pojatu vu stalnoj toplini, da nebude po ljetu velika vrućina, a po zimi velika zima.

Drži marhu vu čistoći. One živine, za koje se nitko drugi ne brini kak Gospodin Bog, čiste se same; nu one, kojimi človek zapovéda, i za koje se on skrbeti mora da nepoginu, mora i na istoću paziti. Nečistoće muči živinu dan i noć, zato nitinapreduvati nemre, zato čisti ičeši, neveli se zahman: blagovredni čisto na pol sito. Ako je živinče koje god zamazano, ili mokro, oteri ga šćém god, ako zničim drugim, a to slamom, a stém postane ljepše i jakše.

Barataj sa živinom blago i ljepo. Kak se god vsakomu, dopadamo, ako smo miloga i veseloga lica, a bogme to i živina opaža. — oštroća ili grubijanščina nije nikomu po volji, tak niti živinčetu, a najmenje konju, koj to najprejdi opazi. —

Nemući, nemercvari nigdar živine. On, koj živinu kak n. p. vola, konja a i krave zapregne v plinug celi den, a neda mu dosta jesti, za istinu je vréden oštre kaštige, ili ga muči, da više vleče nego more. — Videl sem vu nekojih městih, gde je muž zapregel dva konja ili vola pod veliki voz drv ili pak drugi terh, ali pak foringaši kak zoveju svoju partéku, — došel je vu strašen brég ili pak blatu, — nemre dalje —

tu počme tući s bičem, da se Bog smiluje, ili kak se dogadja, da nemre speljati iz grabe, zove si pajdaša, da mu pomore, nu ne izpeljati, nego prevudriti. — toga se vsaki pošten, vréden gospodar, a i véren sluga gospodarov, čuvati mora.

GLÁD FERENCZ.

Nekaj za gazdarice

1) Delanje sopuna. Dobra gazdarica mora i to znati, kak se sopun dela, ne samo zato, da za pranje sopuna kupiti ne mora, nego, da vu potreboči komugod more kuhati i stoga si peneze priskrbeti. Za kuhanje sopuna plaćaju 3 kr. za funt i tak si na den more i 5 for. zaslužiti. More i domaj kuhati pak trviti, pak je ljepi dohodek pri hiži. Dober sopun se ovak dela:

Med vremenom treba je vu jeden lonec spravljati pokvarjenu mašču, loja, ocvirke i druge mastne stvari, n. p. kosti Od ovih, naspravljenih stvarih zéme se 2 kilogr. izvan kostih pak se naleje na nje 1 klg. tekuće sode Ako je mast jako suha onda i več sode i 14 štuc vode pripravimo. Zatim vodu i sodu vu kotel denemo i kad se zevri, nalejemu vu škač, i tak stoga lug postane. Vezda vu prazen kotel denemo masti i nalejemo dve tretje strani iz sode napravljnoga luga i tak se to ná mirnim ognju jednu vuru kuha, med tim se sopun od luga oddeli. Ako pak se nebi oddelil-kaj je jako redko onda moramo vu kotel malo soli hititi, tak dugo, dok se sopun ne zgsusne

Vezda se već za segurno sopun zgsusne a lug pak odspod ostane. Onda kotla zememo iz ognja, pak na lugu plavajućega sopuna oberemo a luga pak vkraj denemo vu jedno korito, Vezda zememo onu jednu trtinu luga kaj smo na stranu deli i vu kotel nalejemo vu kojega ognjenoga sopuna denemo i kuhamo tak dugo, dok se čisto izkuha iz njega mašča. Ako more biti se pak nebi hotel sopun zgsusnuti, tak je treba napraviti kak predi (sol hititi) Dok se zgsusne sopun, onda vu ruke zememo jeden falček i razhladimo ga, pak probamo, jeli se liči i peni. Ako se peni onda ga obitamo i vu zati posel prepravljenu katulu namočemo, koju s namočenom obrisačom odzutra obličemo. Ovoga preostaloga luga k prve emo nalejemo vu korito, gde se stane.

Drugi den sopuna iz škatule vun preobrnemo i s drotom režemo na falate. Stanjenoga luga pak spravimo i hasnujemo kak sopuna za hodnične falaje.

Ono je dober sopun, koj nema duhu po lugu. Vu vodi se lahko tali i trdi je.

2) Lug. Za lug je najbolje tekuća voda, koju je treba zavreti. Za taj posel napravimo si košaru iz brezovih ibah, vu tu košaru na dno položimo dvojrst grubu plabtu i na nju pepela. Ta košara s pepelom dene se na ceber, a vruća voda se naleje gori do 12 štucab. Ta voda onda vu ceber curi, onda pak na pepel i če mrzlu vodu nalejemo tak da se ceber napuni, onda doli zememo pepela s košarom i tak dugo nalevamo mrzlu vodu dok se lug pod rukami sklize. To je najbolji lug. —

3) Pranje. Za pranje je najbolja deždjevna ali tekuća voda, koju si već napre pripravimo i vezda k ogoju pristavimo. Dok se voda greje, za toga mi rabje deblješe od tenjšega rezbeberemo, Vezda najpredi tenjko rubje vu mlačni vodi vu koriti namo imo, s sopunom naharimo idobro izperemo. Zatim pak naharimo s sopunom i vu jednom cebru poprimo. Jeden čas stoji tak vu cebru pak ju opet dobro izperemo. Onda denemu vu deždjevicu ali vu tekućinu kuhatse samo pisano rubje ne. Dok se kuha moramo navek mešati. Dok se skuha, onda ju pak malo izperemo a za tim dvaput izplavimo.

Pri drugim plavljenju slobodno malo plebe hasnujemo.

Flanela ne peremo tak kak drugo rubje, nego ovak: Zememo 3 litre vode i vu to vodu denemo 2 3 žlice pšenične mele, to skuhamo, ali dok se kuha, treba je navek mešati. Vezda stim flanela operemo i s čistom vodom splavimo.

Rohlanje i peglanje. Po pranju prestremo flaće na sunce ili na najža, da se taki posuši. Vu hiži ili vu kuhinji nije nigdar smeti sušiti, ar flaće nie tak lepo i zdravju takaj škodi. Da se posuši, onda deblješe nategnemo a tenjko rubje pak pogladimo, i tak pripravimo, i za rohlanje, po rohlanju lepo skup spravimo flaće. Po rohlanju tenjko flaće peglamo. K peglanju i sterku hasnujemo.

Šterka se dela iz krumpera ili iz pšenice. Pšenična šterka je bolša, i ovak se dela: Pšenicu treba je vu vodi tak dugo namakati, dok joj od zutra belo jedro čisto omak a. To onda ocedimo vu lonec i gotova je šterka, koju je moći taki hasnuvati. Ako takova šterka stoji strane se i ljepa je bela. Ako ju skuhamo, onda je takova kak moćnjak.

Čipke, poculic, peće, linkane robače i. t. d. se šterka ili skuhanom ali si rovom šterkom. Ako hoćemo da rubje nebu jako trdo, onda šterku skuhamo i pošterkamo i stopram onda peglamo dok se posuši i razhladi.

Ako pak hoćemo jako trdo rubje, onda moramo vu friškoj vodi šterku raztaliti i kak pošterkamo, taki moramo peglati.

Željezo navek moramo na kakovi krpi probati, ne da bi jako žareće bilo i rubje zgorelo, ali pak predi rubje malo smočiti. Peglanje navek mora po niti iti, ar drugač flaka formu zgubi.

Trgovina.

V nedelu na večer su se selski ljudi pod jednom lipom skup zišli. Kak svigdar, tak i ve su se kaj-kaj spominali; ovu nedelu pak osobito su se razgovarali od hasen svakojačkih meštrijah. Svaki je svoju držal za najbolšu.

Učitelj, koj je to čul, k njim je stupil, i počel se je i on od te stvari spominati.

Jedno pripovest budem vam povedal, i mislim, da budete s njom svi zadovoljni.

Jednokrat su se ruke, i noge proti žaludecu postavile. Ov leni žaludec-rekle-su med sobom-celi dan nikaj ne dela, samo mi se moramo truditi i mučiti se delom. I stem su se dospomenu'i, da od sada budu počivale, više hran vu zube ne budu metale, za telo i za žaludec ne budu skrbele. Ali to nije dugo trpelo. Ruke i noge su slabe postale i ne su mogle delati. Sad su previdle, da prez žaludecevoga dela ne moreju niti one živeti, i veselile su se, kad je žaludec opet počel svoje delo, koje je svakomu živomu stvorjenju potrebno na svetu.

Vidite dakle, veli učitelj, da je svaka meštrija jednako hasnovita i ni jedno nemremo za bol u držati od druge. Jeli se človek prepira, kaj je bolše, ruke ali noge, prez česa bi teže bili, prez ruk, ali prez nog? Jeli je bolje biti slepomu ali gluhomu? I tak je potrebno, da svaki človek svoju me triju ljubi, i nje se drž.

Matjaš. Nega bedaste me-trije, veliju vu spominku

Andro. To vam dopustim, ali za kaj je trgovina? To je samo suvišnost, med poljodavcem, i onim, koji potrošuju, kaj se pridela, pak je još i plaćati treba, za nehasnoviti trud.

Učitelj. Prijatelj, vi mislite, da je trgovina nevaljano delo? Budemo se malo spominati od toga! Peter iz kak vih orsagah dojde k nam kava?

Peter. Iz Mokke, iz Brazilie, ili pak iz otoka Jave.

Učitelj Na dobro je! Andro ne ljubi trgovce, gda bude kavu nugal, naj ide vu Braziliu, naj putuje vu Mokku, ili ti tak hoće, vu otok Javu, mesto kaj bi si kod trgovca kupil.

Andro. Ja vidim, ja se gospon navučitelj samo šaliju.

Učitelj. Nej, ja se nikaj ne šalim. Moj dragi priatelj vi hoćete uništiti trgovce, onda vi sve ono morate delati, kaj oni delaju. Na primer; onu rubacu, koju nosite, s pamuka delaju. Pamuk s Amerike, Indije, i iz Egyptoma dojde k nam sad vas to pitam: kak bi vi došli k pamuku? Vi mislite, da bude se ploditelj mučil 2 mi kilogrami kaj bude va u volju izpunil? Verujte mi, njemu je bolje 100, 000, 500, 000 kilograma pamuka jednomo velikomu trgovcu prodati. Povoćte mi, kak bi ga vi s'j spravili, kak bi ga preli tkali?

Andro. Takvo delo fabrike (tvornice) z varšavaju.

Učitelj. Istinu imate! Poslušajte me malo, taki budem vam i to reztolnačil. Takve velike fabrike koje na den 1000, ali još više težakom daju posel, gde se dragimi ma inami na 1000 eentov z gotoviju na den, i jezero potrošiju na plaću, tam ne imaju vreme s jednim ali z dvemi metri pamukom se igrati. Oni čuda moraju skup prodati, i zadovoljni su, ako na metru 3—4 krajacre imaju dobička.

Andro. Samo toliko?!

Učitelj. Tak je. Oni su s jako malim dobičkom zadovoljni, jer na den vaogo moreju zgotoviti, i ono sve segurno i prodaju. Na primer rećemo, da jedna delavna vura 60 krov. je vredna, onda ako samo četiri metra prodaju vu jednoj vuri, već je na metru dobiček 15 krov. Ako pak sto metrov prodaju vu jednoj vuri, onća bi kaj ne, i jeden kr. dosia bil za dobiček na metru.

Andro. Pak fabrikanti slobobnu odpreju štacune, i magazine?

Mátjás. Kaj toga tiće ne, Koliko jezero magazinov bi morali onda gori postaviti. Pak ako bi vu svakim seli sveskupa na leto 10 metrov svila prodali, jeli bi se izplatilo za to štacuna odprti?

Ivo. Ako bi za tak mali hasen postavili štacune, onda bi vu svakim selu 50 ili 100 putveć trgovca bilo, kak vezda, ako pak bi samo po varašah postavili štacune, onda bi preslijeni bili ta hoditi.

Andro. Ja raj dam jeden par krajcarov već za meter, kak pak bi vu varaš i el i celi dan zgubil.

Učitelj. To je naravno. Odišti bi vu daleko ležeci varaš 10 metrov kupuvat, a trgovac vidite na jedenput i 300 metrov kupi, tak damu faleše dojde kak vam.

Iz druge strani pak koliko bi koštalo štacune gori postaviti! Kvartir, svetljenje, pak knjenje, štacunskim osobam plaća, to bi sve kupec moral povratiti, tojest draže bi moral plaćati stvari.

Andraš. Pak svigdi bi bilo čuda jednake robe i človek si ne bi mogel po volji zebrati.

Učitelj. Moramo spoznati tak one službe, koje nam trgovina dela. Z bliza i z daleka nam spravlja s kupa rube, koje se onda svakomu na hasen po malo prodaje.

Jo-ka. Pak gde je hasen, ako trgovac na malo prodaje?

Učitelj. Nije svaki jednako bogat, da bi svaki vu vek em mogel kupiti, dostaput niti mesta nebi bilo za takove stvari i vnohiput s kvarile bi se, ako se nebi friškom potrošile. Na zadnje, je su takve stvari, koje ploditelj samo vu velikim broju more prodati, a kupec, pak po malem broju kupiti. Iz toga vidimo, da moramo imati takovih, koji nam to sve preskrbiju, i to su trgovci.

Andro. Napriliiku poljedelavec samo živoga vola more prodati, iz mesnice ga već na falate nosimo vu kuhnju. Jako bi se z mešal, ako bi jednoga celoga vola moral kupiti, ali pak pojediti

Učitelj Na veće se tak vidi človeku, kak ne bi treba bilo trgovca, a oni su jako potrebni. I mislim da zato idemo k trgovcam, ar njihove službe su nam jako hasnovite

LUKÁTS ISTVÁN

Kaj je novoga?

— Čitamo da vu Hanau na iztočnim kolodvoru (bahnhofu) se iz Bebre dolazeća osobna željeznica (postzug) tresoula s jednom tehernom željeznicom, 15 ljudi vumrló a 40 jako ranjeno. Zrok toj nesreći je to, da nisu naznačili vréme, kada željeznice dojde.

— Nemre vumreti. Mészáros János 49 let star ledičen vrtlar se je već zdavnja navolil toga hudoga življenja i već je čudajput probal skončati se, ali na

vek su ga oslobodili. Jedenput se obesil na jednu akaciju a jedenput pak vu varaškim vrtu, ali obedvaput su predi vuže odre-ali, kak bi on vumrl. Jedenput je vu Dunav skočil, ali brodari su ga oslobodili, pil je šibice, galicu i.t.d. ali navek su ga doktori oslobodili od smrti. Nazadnje je pričel žganicu piti, misleć, da se vu njem vužga i tak vmerje. Ali ona ga samo omamila i na vulici je opal, gde ga stražar ušel i v špital odpeljal, odkud je drugi den zdrav dimo došel.

— Ubojstvo zaradi plota. Flesa Ation stauovnik iz Zavoje je svojega suseda Florea Juona sekirom zatukel. Zrok ubojstvu je: Flesa Ation si je stel šenokošu zagraditi, pak je nekoliko pednjov od sosedove zemlje prisvojil. Florea je to počul odišel je napolje i razdril je graju, Flesa se nato tak razsrdil, da je sekirom Floreu po glavi vudril, koj je na jedenput mrtev opal. Ubojnika su već pred sud dopelali, koj je sprvine tajil ali potli sve priznal.

— Neprilika pri zdavanju. Vu Ameriki se pipetilo, da pri jednom zdavanju je mladoženja opazil, gda su ga pitali za prsten, da ga nema, i da mu je vu čizmi. On si ga je v žep del, a hlačni žep mu je cusrav bil i tak se prstan vu čizmu posmeknul. To je povedal strahomece zaručnici, a ona pak svojemu bratu koj je bil za svedoka. Brat je mislil, da mladoženja vu zadnjem času hoće od ženitbe prestati i na jedenput prijel za revolver i rekel mu je: „potégnite vun prstana iz čizme.“ Budem probal reće na to mladoženja. Pop je školniku namignul naj nekaj za toga popeva. Pod tem su po cirkvi kajkakvi glasi išli med ljudmi, jedni su rekli, da već ima vu drugih varaših četiri žene. „Nemrem vun zeti prstena“ reće mladoženja. Sedite si i zujte si csizmu-reće nato buduci sogor. Mladoženja si nije mogel pomoći, moral si je sest i čizmu zovati, kaj nije bilo lahko delo ar je čizma mala bila a k tomu još nova. Ljudi su mislili, da je mladoženja pijan i da si hoće v cirkvi kurjeoko zrezati. Najedenput je zul čizmu a prstana nigdi nije bilo, a na mladoženovi štunfi je velika luknja bila. Na to mu je zaručnicin brat rekel: „meni se tak vidi prijatelj, da se ti samo zato ženíš, da ti je vu sili.“

— Žalostno pripećenje vu kasarni. Lopatynsky stražamešter — kak čitamo — tretil je ove dneve na Sedlmayer generala Tomu zrok je bilo, da je Sedlmayer odsudil strázsameštera na dva dni na kasarski rešt. Lopatynsky se već od jeseni srdil na Sedlmayera, ar ga već i onda na dva tjedna vu rešt del i onda mu je zaljubil, da bu ga strelil. Kupil si je revolvera i vu inspektovni hiži strelil je na generala ter mu je maloga prsta odstreljil. Živana su mam štelj prijeti, ali on se grozil vsakomu smrtjum, koj se ga tekne. Na to je jeden oficir komandiral, da na njega čela straža strelil, ali on se sam predi strelil i vumrl.

— Čmele branitelice. Čujemo, da su mladi dečki vu jednoj krčmi pili večer, već je kesno bilo i krčmar nije stel već piti dati. Na to su odišli vun ali pak su štel nazad pit iti ali vrata su već bila zaklenjena; onda su se pričeli smrtjom groziti krčmaru. On je bil jako straho, pak je po drugi vrati vun odišel i na vrt odbežal, pak jeden koš čmele donesel i med nje hitil, koje su je grizle i tak raztirale.

— Mezga Martin tolvaj, koj je iz čakovečkog kr. sudbenog rešta vušel, vu G.-Medjimurju se potepava i krade. Žandari ga išćeju sreposut, ali do vezda ni su ga mogli vloviti. Ove dneve su 4 žandarov poslali iskat toga zločestoga človeka, i tak dugo nedođu nazaj vu Čakovec, dok ga živoga ili mrtvoga ne pri-meju Medjimurje su do vezda pri varmegiji i vu orsagu tak poznali, kakti jednu mirnu okolicu, gde nega tolvajstve i tatbiue, a eto ga: jeden človek more poštenje Medjimurja na nikaj spraviti. Sramota! da takovoga zločestoga medjimurca imamo!

Podpisanje za članah dadiljtnog družtva lepo ide napre. Podpisali su se za redovite člane: Angyan Kálmán, Babics Sándor, Bernyák Károly, udova Dr. Grész Janoša, Graner Max, Graner Moritz, Heinrich Max, udova Hirschmann Rebeka, Hirschmann Samuel, Hochsinger Sándor, Horváth Lajoš, Huszar Ferdinand Klein Moritz, Mayer Salamon Neumann Albert, Pecsornik Janoš, Rosenberg Lajoš, Rosenberg Rudolf Sarossy Ladislavova gospa, Stern Jakob, Sulleg Janoš mlajšu Seivert Anton, Szigethy Lajoš, Weis Károly, Wettendorfer Dávid, Vollak Rudolf, Zabavnik Aloizius. ukupno : 27.

Podpirajuči člani: Bernjak Franjo, Cvetković Anton, Csepregy Andraš, Fischer Náhán, Gačar Ian, Hadrovits Janoš, Herlinger Mór, Hotz N. udova Huszár, Dr. Krasovetz Ignác, udova Marcius József, Mild Károly, udova Mráz Rudolfa, Neumann Moritz, Neu-

wirth Moritz, Sarossy Ladislav, udova Dr. Slesingera, stareši Seivert Anton, udova Zozolli Ukupno 19. — Dalje slédi. —

— Most na Muri pri Letini je dogotovljen i 23 o. m bude posvetilišće, po kojem se bu veliki obed držal.

Imendan rjezine viličanstvenosti, naše kraljice je vu Csakovcu svetčano obdržano bilo. Vu farni cirkvi bilo je svetčana služba božja pri kojoj su bili varmegijski i državni činovniki, kak takaj učeniki s navučitelji iz svih školah Pri meši su državni preporandisti popevali igmestni kantor.

— Ogenj je bil vu Čerenčovu 12-ga novembra, gde je Weissenstein Lázárovu oštarija izgorela. Na sreću nije veter pihal, pak su ljudi mogli ognja pogasiti predi, kak bi druge kvare napravil.

— Nove željeznice vu Medjimurju. Čujemo, da je jedno penezno-družtvo dopust dobilo od visokog Ministeriuma meriti i plan delati za željeznicu, koja bi iz D.-Kraljca vu Mursko-Serdišnje, Lendava, Egerszeg i tak dalje vodilo. — Iz Čakoveca prek Varaždina vu Horvatsko je vre nekoliko letah merjeni put za željeznicu, ali do sada još neima dosta penez skupa, za zidanje ove železnice.

— Kak plaćaju štribru vu našoj varmegiji? Marljivo. Tak javi G. porezni inšpector. Letos vu oktobru platili su 206186 frt. 84 r pol kračarov porcije, a lani vu oktobru 155340 frt. 80 krajcarov. Tak letos vu octobru je s 50,837 frt. 64 i pol kraje, već plaćeno kak lani.

Nekaj za zabavu.

— Pisar. Ponizno javim gospodin fiskaliu, došel sam od urlauba. Fiskaliuš. Tak? Jeli ste vu življenju našli staroga strica, ali je vre vumrl, kad ste ta došli? Pisar. O, protivno! Kada sam k njemu došel mu je vre bolje bilo, i tak sam zabadava putuval dimo.

— Majster. Kuliki par čizem krpaš Miška? Miška inoš Drugoga. Majster. pokaži prvoga. Miška. Jaj, prvoga budem samo onda zakrpal, kad budem s drugim gotov.

— Kapitan. Vojniki! Gospon general je jako zadovoljen bil, kajti ste se dobro muštrali, zato je odredil, da zutra nebudete na vežbu išli i svaki 3 krajcarov dopiatka dobi. Nego pazite, da se ne napijete, ar vas onda vrag zeme!

— Gospon. koj je hotel odputovati: Janči! (reće inošu), beži k železnici i pogledni, kad bude zadnji željeznički voz (cug) i el. Za dve vure dobeži Janči. Gospon. Za Boga, gle si bil tak dugo? Janči. Dugo mi je treba bilo čakati prosim na željeznički voz (cug), ar je zadnji baš vezda odišel.

— Muž (dojde dimo iz polja kesno večer) pita ženu: Jeli je kaj za večerju žena? Žena (koja vuni sedi na stolici) odgovori: Nikaj nega.

Muž: zakaj nega?

Žena: Daleko je zdenec, pak nisam mogla iti po vodu; celi den je išel dežd, bojala sam se, da budem mokra.

Muž niti reć ne reće, nego zeme kantu, otide sam na zdenec, zagrabisi kantu, lepo uazad dimo dojde, doma vodu iz kante ženi vu šinjak vleje pak reće: No žena! ve se nemreš bojati, da budeš od deždja mokra tak idi na zdenec po vodu, pak mi skuhaj večerju.

Jeden duhovnik pital je cigana koj je k spovedi po cedulu došel, kaj i koliko dugovanjah je potrebno k krstu?

Tri, odgovori cigan.

Nije istina! reće duhovnik, ar je samo dva potrebno: voda i reć Božja. No naj samo krstiju gospon otec duhovni s vodom pak z Božjom rećjom ako ga tretjega, detete nega k koj.

S židovskom kuharicom se je spominal jeden sel ski dečak. Kuharici je vreme dugo bilo, pak je počela ževati (zijati). Vidi to dečak pak joj reće Oho frajlica naj me ne pogutneju! Ne jedem svinsko meso! odgovori kratkom kuharica.

CÉNA ŽITKA.

Kuruza na vagi	5.75 — 6.—
Brž	6.— — 6.50
Pšenica	7.— — 7.40
Ječmen	6.— — 6.50
Novi-zob	6.10 — 6.40

MARGITAI JOZSEF urednik.

Nyiltér. *)

Egy magyar tisztviselő nyilatkozata. Árvavár-átja (Árvamegye), 1884. április 25. Brandt R. gyógyszerész úrnak Zürichben! Engem, mint sokat ültő életmódhoz kötött tisztviselőt, gyötrő aranyeres bántalmak lep-tek meg, melyekben mindenféle gyógyszerek használata dacára huzamosabb ideig szenvedtem, míg végre az úgynevezett svájci labdacok használatában kerestem szabadulást bajaimtól, s e célomat szerencsésen el is értam, mert már a legjobb eredménnyel dicsekedhetem melyért fogadja ön leghálásabban köszönetem. Tisztelettel, Lehoczky Antal. — Brandt R. gyógyszerész svájci labdac-ai a magyar-országi gyógyszerterekben kaphatók. Egy doboz ára 70 kr. A vételnél ügyelni kell, hogy minden dobozon rajta van e a fehér kereszt a vörös mezőben s Brandt R. névalírása

*) E rovat alatt közöltétekért felelősséget nem vállal a Szerk

Erdem-eklevél: Zürich 1883 Arany érme: Nizza 1884; Krems 1884 4 - 200 darabot játszó;

ZENÉLŐMŰVEK

Mandolin, dob, harang, égitangok, táncszörgők, hártajakkal stb. vagy nélkül 2-16 darabot játszó;

Zeneszelenczék

továbbá: szekrények, szivartartók, svájci háza- eskák, fenyképalbumok, téntartók, kesztyűs-ek- rények, levélnyomok, virágtartók, szivartartók, dohány szelenczék, dolgozó asztalkák, palaczkok, sörös poharak, székek stb mindezek zenével. Mint legújabb, és leghelyesebb valamint legalkal- masabb Karácsonyi és újévi ajándéknak, ajánlja

Heller J. H. Bernben (Svafjezban)

Csak közvetlen vételnél biztosítatik a valódiság Képes árjegyzékeket bérmentve küldök.

Értesítés: 100 kr. a legújabb árjegyzék 20.000 frt. ár- tól kezdve. A legújabb árjegyzék 20.000 frt. ár- tól kezdve.

Kávé közvetlen Hamburgból... közvetlen szétküldés a mi jó hirmű kávé, tea, csomaga stb. nagyban raktárunkból a legkifünőbb minőségű áru legolcsóbb árakért bérmentve, előle- gszűzés, vagy utánvét mellett. KÁVÉ 5 KLGR. ZAOSKÓBAN ÁR O. É. FRT Kávé eselédég részére . . . 3.20 Rio, finom erős . . . 3.50 Santos, tiszta . . . 3.75 Cuba, zöld erős fényes . . . 4.20 Gyöngy Mocaf. valódi fűzes . . . 4.45 Ceylon, kékes zöld erős . . . 4.95 Jav, zöld erős finom . . . 5.- Aranyjáva igen fin. gyöngy . . . 5.00 Portorico, zamatos erős . . . 5.00 Gyöngy kávé, lefin. zöld . . . 5.90 Java, nagyszemű legfin. . . 5.95 Arab Mocca, nemes tüzés . . . 7.20

ZENE A CSALÁDI OTTHONBAN.

Az annyira kedvelt kis kintornák

ARISTON,

melyen bárki, minden zeneértelem nélkül és min den darabot, a hangjegy alkalmazásával lejátszan- képes, kaphatók legutányosabban.

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Csáktornyan és Nagy Kanizsán

Ezen hangszer megkedveltetését igazolja azon körülmény, hogy 3 vagy 4 hó alatt 3000 darab- nál több lett elárulva. Elszállítás minden irány- ban, felfizeléssel, és utánvétellel eszközöltetik.

Egy hangszer 6 hangjeggyel 22 frt, minden további hangjegy darabonként 65 kr.

Singertrasse 15. zum gold Reichsapfel PSERHOFER S.-FELE GYÓGYSZERTÁR Bécsben.

Vértisztító labdacok ez előtt egyetemes labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben a labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. A lezmarkacsabb esetben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacok szám- talanszor és a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek, 1 doboz 15 labdacossal 21 kr. 1 tekerés 6 do- bozzal 1 frt 5 kr. bérmentetlen utánvét mellett megküldésével 1 frt. 10 kr. (1 tekerésnél kevesebb nem küldetik szét). Postautón való megküldések 5 forint-n alul csakis az ő-szegnek postautóvalny mellett beküldésével eszközöltetnek, nagyobb ő-szegeknekél utánvétellel is. Számtalan levél érkezett, melyek írói halát mondanak a labdacokért, melyeknek a legkülönfélébb és legsu- lyosabb betegségekben egészségük helyreállítását köszönik. Aki csak egyszer kipróbáltett velük, tovább ajánlja. A számtalan kö- szönő iratok közül is mellékelve küldünk néhányat.

semmi más szer nem használt, a legesodásabb gyógy- erőt tanusították. A nők vérfolyásánál, rendetlen havi tisztulásnál, huyrekedésnél, gilisztánál, gyom- orgyengeség- és gyomorgörcsénél, szédülésnél és sok egyéb bajnál gyökeresen segítettek Teljes bi- zalommal kerek még 12 tekeréset. Mely tisztelettel Kauder Károly.

Tekint. ur! Előre bocsátva azt, miszerint vala- mennyi gyógyszer hasonló jóssággal bír, az ön hi- res fagybalsamával, mely családomban több idült fagydagnak gyorsan végetvetett, daczára valamennyi úgynevezett egyetemes szer iránti bizal- matlanságomnak elhatároztam magamat az ön vértis- ztító labdacaihoz folyamodni, hogy ezen apró go- lyobisok segítségével megostromoljam rég óta tar- tott aranyeres bántalmamat. Egy általam nem res- telem önnek bevallani, miszerint régi bajom négy heti használat után telje tökéletesen megszűnt, s én ezen labdacokat ismerőseim körében a leghuzgób- ban ajánlom. Az ellen nincs egyáltalában semmi el- lenvetésem, ha ön ezen soraimat jóllehet névalírás nélkül nyilvánosság elé öhajítja bacsájtani. — Mely tisztelettel Csency, 1874. május 17.

Bécs 1881. február 20. C. v. T.

Tekintetes nr! Minthogy az ön „vértisztító pillulái“ feleségemnek, aki évek óta idült gyomorhajban s csuzban szenvedett, nemcsak visszaadták az életét hanem új ifju erőt is öntöttek belé, más hasonló betegségekben szenvedők kérésére még két tekerés utánvétellel megküldésére kérem fel. Mely tisztelettel Spissiek Balázs.

Waidhofer az Ybbs mell. 1880 nov. 24. Nyilvános köszönet.

Tekint. ur! 1862-től szenvedtem aranyeres bántalomban és huyrekedésben: orvosoltattam is ma- gamat, de minden siker nélkül, bajom mind rossz- szabbá vált, úgy hogy az idő multával heves has- fájást is éreztem, (a belek összehúzódása követ- keztében) teljes étvágytalanság állott be, s mihielyest csak a legesekélyebb éket vagy egy korty vizet nyel- tem is le. alig bírta o a puffadás, nehéz zihálás és fulladozás miatt egyenesen állni, mignem végre azon csaknem csodálatos hatású vértisztító-labdac-ai hasz- nálatahoz folyamodtam, melyek nem tévesztették el hatásukat, s engemet csaknem gyógyíthatlan bajom- tól tökéletesen megszabadítottak. — minek követ- keztében én a tekintetes úrnak vértisztító labdac-ai s más egyéb erősítő gyógyszereiről nem győzőm há- lám és elismerésemet elegendőképen kifejezni. — Kiváló tisztelettel Oellinger János.

Tekint. ur! Oly szerencsés voltam véletlen az ön vértisztító labdacaihoz juthatni, melyek nálam eso- dákat műveltek Évek óta szenvedtem fejfájás és szel- hűdésben, egy barátóm az ön kitűnő labdac-aihoz átengedet nekem 10 darabot s ezen 10 darab lab- dacs engem oly teljesen és tökéletesen helyreállított hogy az valódi csoda. — Köszönetem mellett kérek még 1 csomagot. Prizka, 1861 márcz. 13. Pár András.

Bielitz, 1874 junius 2.

Mélyen tiszt Sserhofer ur! Én és sokan má- sok, kik az ön „vértisztító-pilluláinak“ egészségün- ket köszönhetjük, írásban fejezzük ki legmélyebb hájánkat. Az ön pillulái sok betegségben mely ellen

Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsan és biztosan ha- tó, kétségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csuszos baj nevezetesen hátgarincbaj, tagzsággatás görcs, ideges, fogfájás, fejfájás fülzsággatás stb. ellen 1 frt, 20 kr.

Chinai toilette-szappan, a legelőkeltebb terén. Használata után a bőr bársony sima lesz és igen kellemes szagot tört meg Igen sokáig tart és kinem szá- rad. Egy darab 70 kr.

Egyetemes tisztító-só, Bullrich A. W.-től Ki- tűnő háziszer magza- vartemésztés minden következményei, ugymint fejfájás, szédülés gyomorgörcs, gyomorháj, aranyér, dugulás stb. ellen 1 csomag ára 1 frt,

Élet-essencia (prágai cseppek svéd cseppek) megromlott gyomor rossz emésztés, minden- nemű altesti bajok ellen, kitűnő háziszer Egy üvegcse 80 kr.

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik, vagy kívánatra pontosan s a legutányosabban beszereztetik. Postal küldemények 5 frt. aluli megrendeléseknél csakis az összeg előleges beküldése mel- lett, nagyobb összegnél utánvétellel is eszközöltetnek. 1-12.

Por lábizzadás ellen. Ezen szer eltávolítja a keletkező kellemetlen szagot, épen tartja a lábballit és ár- talmatlan szernek van bebizonyulva. Egy doboz 50 kr.

Fagy-balzsam, PSERHOFER J.-től evék óta leg- biztosabb szernek van elismerve mindennemű fagybajok és idült sebek stb. ellen. 1 tégely 40 krajcsár.

Georgé Pate pektorale-ja, sok év óta el- nyálkásodás, köhögés, rekedtség hurut, mell- és tüdőbajok, gégebántal- mak ellen legjobb és legkellemesebb segéd szernek ál- talánosan elismerve 1 doboz ára 51 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, PSERHOFER J.-től évék óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a leg- elismerve. 1 csinosan kiállított nagy szelencze 2 frt.

Nyujtsuk a szerencsének jobbunkat!! 500,000 MARKA főnyereményt ígér kedvező esetben a hamburgi nagy pénz sorsjáték, mely a magas kormány által jóváhagyatott és biztosított, Eme újabb játékszervezet előnyös berendezése abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorsolásban 1.000,000 sorsjegy 50,500 nyereménynek kell biztosan történni, ezek között vannak főnyeremények esetleg 500,000 m á r k a illetőleg: 1 nyeremény a 300,000 26 nyer. a 10,000 1 nyeremény a 200,000 56 nyer. a 5,000 2 nyeremény a 100,000 106 nyer. a 2,000 1 nyeremény a 90,000 253 nyer. a 2,000 1 nyeremény a 80,000 6 nyer. a 1,000 2 nyeremény a 70,000 515 nyer. a 1,500 1 nyeremény a 60,000 1,036 nyer. a 100 2 nyeremény a 50,000 29,020 nyer. a 46 1 nyeremény a 30,000 19,463 nyeremény ára 200. 150, 124, 100 3 nyeremény a 15,000 94, 67, 40, 20, m. E nyeremények közül az első sorsolás 4000-et foglal magában, összesen 157,000 márkával. Az első főnyereménye 50,000 márká és emelkedik a 2-ik 60,000 m., a 3. 70,000, a 4. 80,000 m., az 5. 90,000 m., a 6. 100,000 m., a 7-ben pedig esetlegesen 500,000 spec. 300,000, 200,000 stb. márkára. Asorshuzások hivatalosan vannak megállapítva. E nagy államilag biztosított sorsolás legközelebbi huzásához: Egy egész eredeti sorsjegy ára csak 6 m. v. 3 frt 50 kr o. é. 1 fél eredeti sorsjegy ára csak 3 m. v. 1 f. 75 kr. o. é. 1 negyed eredeti sorsjegy ára csak 1 és fél m. v. 90. kr. o. é. Mindennemű megbízások, a pénz beküldése, posta utoni fizetés vagy az összeg utánvétele mellett a leglelkü- ismeretesebben teljesítettnek s mindenki az állam cím- zével ellátott eredeti sorsjegyet tőlünk saját kezéhez kapja. E megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervezetek ingyen mellékeltetnek, melyekből egy a nyeremények be- osztása az illető osztályokra, mint szintén az illető betéte- lek is megláthatók s minden huzás után érdekelte feleink- nek felhivas nélkül megküldjük a hivatalos huzási lejtromot Kívánatra a hivatalos alaptervet bérmentesen előre is megküldjük, s készen nyilatkozunk nem tetszés esetében a huzás előtt a sorsjegyeknek a pénz visszafizaltatása melletti visszafogadására. E nyeremények kifizetése mindig pontosan s az al- lam jóállama mellett történik. Csoportozatunk mindig a legnagyobb nyereményeket fizettük ki, többek között: 250,000, 100,000, 80,000 60,000 40,000, stb. márkákat. Egy ily. a legszolidabb alapokra fektetett vállalat- nál előreláthatólag mindenütt a legelőkeltebb részvétele- re lehet bizton számítani s ez oknál fogva kérnök, hogy minden megrendelesnek megfelelőssünk, a megbízásukat mindenestre f. évi November 30-ika előtt hozzánk be- küldeni. KAUFMAN és SIMON bank- és váltó-üzlete Hamburgban. U. i. Ezzel köszönetünket mondjuk a régebbi idők óta nyilvánított bizalomért, s midőn eme újabb sorsjáték kezdetével a rész vételre felhívánk, esentul is igyekeznü al- landó, pontos és lelkiismeretes kiszolgáltatás által, igen tisztelt érdekelte feleinkteljes meglőgedését kérdelem Jólmetni. AFENTEBBI EK.

SŐSBORSZESZ gyors enyhítést eszközöl csuszos szaggatás, faryas, fog- és fejtájdalmak, szemgyenge- ségek, bennulások stb. ellen. fogtisztító szerül is igen aján- lható, amennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan izt nyer. a szesz elpárolgása után valamint ajánlatos e szer fejmossaúra és a h-ji tegek erősítésére, a fogkorpa- képződés megakadályozására és annak eltávolítására. Ára egy nagy üveggel 80 kr. egy kisebb üveggel 40 kr. Használati utasítás magyar vagy német, bizomanyosaim névsorával el látva minden üveggel ingyen mellékeltek. Brászay Kálmán, Budapesten 4. ker. Múzeum-körút 23. sz. Tédor Jozsef, Csáktornyan. Strahia testvérek Graner testvérek Fink J. G., Finmer J. 2-3 Kaphatók. Csáktornyan. urak kereskedésében.

